

گزارش

سند توسعه پایدار؛

وظایف ملی و ارزش های ایرانی - اسلامی

شماره: ۱۳۱

مهر ماه ۹۶

رصدخانه روابط بین الملل

ترجمان روز نگاهی است خبری و تحلیل گرایانه به اقدامات و پدیده های جهانی در حوزه فرهنگی، اجتماعی و روابط بین الملل

سخنی با خوانندگان:

رصد مداوم و تجزیه و تحلیل آخرین رویدادها در عرصه بین الملل برای ایجاد شناخت، روند شناسی و برنامه ریزی صحیح از جمله نیازهای ضروری است.

بدین منظور گروه رصدخانه روابط بین الملل مجمع جهانی صلح اسلامی این مهم را در دستور کار خود قرار داده و بخشی از آن را به صورت موردی با عنوان ترجمان روز منتشر می نماید.

هر گونه مساعدت و همفکری در جهت افزایش غنای این گزارش های خبری و تحلیلی مزید امتنان است.

بدیهی است طرح گزارش ها و تحلیل ها گرایشی نبوده و به عنوان نظر رسمی این مجمع نیز تلقی نمی گردد.

از آنجا که این گزارش صرفاً برای تعدادی از مسئولان و مدیران انتشار می یابد، بهره برداری، انتشار و کپی برداری از مطالب با هماهنگی این

مجمع مجاز خواهد بود. تلفن: ۸۸۵۳۸۲۴۸ ایمیل: iwpcf2008@gmail.com — آدرس تلگرامی: @iw_peace

سند توسعه پایدار؛ وظایف ملی و ارزش های ایرانی – اسلامی

مقدمه

جامعه جهانی وظیفه دارد برابر مسئولیت خود به دیده بانی تحولات، رویدادها و روندهای بین المللی و منطقه ای پردازد و بنابر اصل کار تخصصی، اقدام به شناسایی و تحلیل وضعیت و در موارد لزوم نگارش اسناد موضوعی، دستورالعمل ها و ترسیم خطوط عمل مبادرت ورزند. باید بر این نکته تاکید داشت که این دیده بانی جامعه جهانی خارج از استثناگرایی و بر اساس مصالح، منافع و سعادت بشر باید صورت گیرد. این کار همیشه توسط سازمان های بین المللی و گروه های خاص انجام می شود که همیشه تحت حمایت، هدایت و نفوذ قدرت های بزرگ می باشند و در این مسیر سازمان های بین المللی تلاش می کنند زندگی انسان ها را به هنجارها و استانداردهای خاصی سوق دهند اما این استانداردها با هدف گیری ها و اغراض خاصی ایجاد می شود و نتیجه آن ارزش سازی، هنجار سازی بین المللی بر اساس یک نگرش فرهنگی و با اهداف خاص صورت می پذیرد. اما باید بر این نکته تاکید نمود که این هنجار سازی و ارزش سازی الزاماً در هر جامعه ای یکسان و یکنواخت نیست. بنابراین شایسته جامعه ما نیست که با فرهنگ و تمدنی دیرپا منتظر بماند تا دیگر کشورها و مجامع برایش چارچوب و خطوط عمل تعیین کنند و از سوی دیگر در نقش آفرینی جهانی برای تدوین اسناد، گزارش ها، طرح ها و برنامه ها ضعیف ظاهر شود. یکی از مهمترین مصداق های که می توان با توجه به فضای بین المللی در تولید اسناد، گزارشها و برنامه ها نقش آفرینی کرد در سند توسعه پایدار می باشد.

اهداف توسعه پایدار برای سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۳۰ پس از اهداف توسعه هزاره تا ۲۰۱۵ طرح‌ریزی و به کار گرفته شد. اهداف توسعه هزاره دارای هشت هدف کلان بود و اهداف توسعه پایدار دارای ۱۷ هدف کلان است. این اسناد در ظاهر بر مبنای رفع چالش‌های جهانی نگاشته شده و بر پایه آینده‌پژوهی استوار است. انبوه جلسات مشاوره، سخنرانی، طرح و اندیشه و تصمیم‌گیری و بازنگری برگزار شده و نهادها و اشخاص متعدد در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی در ترسیم آن مشارکت نامدین داشته‌اند. ماهیت اقدام برای رسیدگی به امور بشری برای زیست مناسب و آینده مطلوب برای جهان پیش‌رو امر غلطی نیست. این که اعضای جامعه جهانی کنشگرانه با وفاق و همدلی به راه‌کارهایی می‌رسند که اهداف جهان را بر آن استوار می‌بینند در ذات خود ایرادی ندارد و شایسته تحسین است اما چون این اسناد بر اساس نگرش الهی و با مشارکت یا فرصت‌های یکسان برای همه فرهنگ‌ها انجام نمی‌شود هیچ‌گاه نمی‌توان چنین دستورالعمل‌هایی را به تمامی کشورها تعمیم داد و نسخه واحد برای توسعه جوامع پیچید. یعنی جدای بر یک‌سری اشتراکات، مسائل و چالش‌های مشترک، تفاوت جدی در هر جامعه نسبت به جامعه دیگر در گذر از شرایط و وضعیت موجود به شرایط و وضعیت مطلوب وجود دارد و آرمان‌ها، اهداف و اولویت‌های هر جامعه‌ای با جامعه دیگر متفاوت است. این نکته کلیدی است که در ترسیم و خط‌مشی‌گذاری از جمله برنامه‌های توسعه پایدار می‌بایست مورد توجه واقع شود.

در این چارچوب ایران نیز باید بنابر الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت مواجهه خردمندان و کنشگرانه با مسائل و موضوعات بین‌المللی داشته باشد و در عرصه جهانی بازیگری فعال بوده و متناسب با گفتمان فکری و معرفتی و مطابق با قابلیت‌های و ظرفیت‌های فرهنگی و تمدنی، راهبردها و راهکارهای کاربردی و مؤثر را پیش‌پای جهانیان بگذارد. لازمه نقش‌آفرینی فعال تقویت جدی و توجه مؤکد به دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی نخبگان و فعالیت سازمند و اثربخش تمامی نهادها و سازمان‌ها هم‌چون سازواره‌ای زنده، پویا و ثمربخش است. جهان امروز بیش از همیشه توأم با پیچیدگی‌های بسیار درهم‌تنیده شده است. از همین رو با فاصله‌گذاری با جوامع و مجامع و بدون تعامل با دنیا و نبود برنامه‌ها و نظام‌های مشخص و مدون علمی و فکری و سازوکارهای معیوب و دست و پاگیر نمی‌توان انتظار داشت علی‌رغم همه اندوخته‌ها، پشتوانه‌ها و میراث تمدنی، دینی و تاریخی نتایج معطوف به خواسته‌های ما باشد. بر این اساس در ادامه ضمن معرفی ابعاد مختلف اهداف سند توسعه پایدار نقاط اختلاف آن با ارزش‌ها و فرهنگ ایرانی و اسلامی مطرح و پیشنهادهای برای اصلاح آن مطرح می‌شود.

سند توسعه پایدار سازمان ملل متحد

اصطلاح توسعه پایدار یا توسعه پایا (Sustainable development) اولین بار توسط باربارا وارد (B.Ward. Cocoyoe-1970) در اعلامیه کوکویاک درباره محیط زیست و توسعه بکار رفت. بدنبال آن پس از گزارشات باشگاه رم (modoze 75) و بنیاد هامر شولد (Daghammarskjold-75) بتدریج توسعه پایدار در طی سالهای دهه ۱۹۸۰ و از زمانی که اتحادیه بین‌المللی برای حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی (IUCN-82)، راهبردهای جهانی از محیط زیست و منابع طبیعی با هدف کلی دستیابی به توسعه پایدار را از طریق حفاظت از منابع حیاتی (زنده) را ارائه کرد، مورد توجه جدی و اساسی اندیشمندان و متفکران

توسعه قرار گرفت. با گزارش کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه (WCED) موسوم به گزارش براندتلند (Our common future 87, Brandt land report) در سال ۱۹۸۷ برای اولین بار به طور رسمی مجموعه‌ای از پیشنهادها و اصول قانونی جهت دستیابی به توسعه پایدار برای کشورهای در حال توسعه فراهم آمد که پا را فراتر از مسایل محیط زیست گذاشت. سپس موضوع توسعه پایدار در کنفرانس سازمان ملل متحد در زمینه توسعه (UNCED-92) در شهر ریودوژانیرو (بعنوان اجلاس زمین) بطور گسترده‌ای مورد توجه قرار گرفت و اداره و بهره‌برداری صحیح و کارا از منابع پایه، طبیعی و مالی و ... برای دستیابی به الگوی مصرف مطلوب در صدر برنامه‌های جهانی قرار داد و بر اساس نتایج این اجلاس، اهداف اساسی مبتنی بر مفهوم توسعه پایدار بدین شرح اعلام شد:

۱. تجدید حیات رشد اقتصادی
۲. تغییر کیفیت رشد اقتصادی
۳. برآورده ساختن نیازهای ضروری اولیه
۴. اطمینان از سطح پایداری جمعیت
۵. حفاظت از منابع طبیعی و ارتقاء منابع
۶. جهت گیری مجدد دانش فنی (دانش بومی)
۷. محیط زیست و تصمیم گیری اقتصادی
۸. جهت گیری مجدد روابط اقتصادی و بین‌المللی
۹. اقدام در جهت مشارکتی ساختن توسعه

شاخصه‌های توسعه پایدار گسترش یافته می‌توان در چهار گروه: اجتماعی، اقتصادی، بنیادی و زیست‌محیطی مطرح و بررسی نمود. توسعه پایدار فرایندی است برای بدست آوردن پایداری در هر فعالیتی که نیاز به منابع و جایگزینی سریع و یکپارچه آن وجود دارد. توسعه پایدار در کنار رشد اقتصادی و توسعه بشری در یک جامعه یا یک اقتصاد توسعه یافته، سعی در تحصیل توسعه مستمر، و رای توسعه اقتصادی دارد. توسعه پایدار عنصر سازمان دهنده‌ای است که موجب پایداری منابع تجدیدناپذیر مسایل اجتماعی، فرهنگی و ... می‌شود.

مفهوم توسعه پایدار تلاشی برای ترکیب مفاهیم در حال رشد حوزه‌هایی از موضوعات محیطی با موضوعات اجتماعی اقتصادی می‌باشد. مفهوم توسعه پایدار را می‌توان تغییر در فهم رابطه انسان و طبیعت و انسانها با یکدیگر دانست. این مسئله در تضاد کامل با دیدگاه‌های دو قرن گذشته انسان است. در دو قرن گذشته محیط یک موضوع خارجی و جدا نسبت به انسانها تلقی شده است در این دیدگاه رابطه انسان و محیط را می‌توان بر این باور دانست که انسان باید با غلبه کامل بر طبیعت زندگی

کند و باور بر این بوده است که انسان می‌باید باقوه تفکر و دانش خود بر تمام موانع محیطی فایق آید و برای خود در طبیعت حکمرانی کند. همچنین این دیدگاه با تأثیراتی بر توسعه سرمایه داری و انقلاب صنعتی علم مدرن ادامه یافت. همین طور که بیکن یکی از پایه گذاران علم مدرن آن مطرح می‌کند و بر این باور است که جهان برای بشر نه بشر برای جهان.

توسعه پایدار فرایندی است که سعی می‌کند آینده‌ای مطلوب را برای جوامع بشری تصور کند که در آن شرایط زندگی و استفاده از منابع، بدون آسیب رساندن به یکپارچگی، زیبایی و ثبات نظام‌های حیاتی، نیازهای انسان را برطرف می‌سازد. توسعه پایدار می‌کوشد تا از طریق نرم سازی راه‌حلهایی را برای الگوهای فانی ساختاری، اجتماعی و اقتصادی توسعه ارائه دهد تا بتواند از بروز مسائلی همچون نابودی منابع طبیعی، تخریب سامانه‌های زیستی، آلودگی، تغییرات آب و هوایی، افزایش بی‌رویه جمعیت، بی‌عدالتی و پایین آمدن کیفیت زندگی انسانهای حال و آینده جلوگیری کند. سند توسعه پایدار فرایندسازی است برای در استفاده از منابع، هدایت سرمایه‌گذاری‌ها، جهت‌گیری توسعه فناوری و تغییرات نهادی، اجتماعی با نیازهای حال و آینده سازگار باشد. توسعه پایدار که از دهه ۱۹۹۰ بر آن تأکید شد جنبه‌ای از توسعه انسانی و در ارتباط با محیط زیست و نسل‌های آینده است. هدف توسعه انسانی پرورش قابلیت‌های انسانی محسوب می‌شود. توسعه پایدار به عنوان یک فرایند در حالی که لازمه بهبود و پیشرفت است، اساس بهبود وضعیت و رفع کاستی‌های اجتماعی و فرهنگی جوامع پیشرفته را فراهم می‌آورد، و باید موتور محرکه پیشرفت متعادل، متناسب و هماهنگ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تمامی جوامع و بویژه کشورهای در حال توسعه باشد. به راستی آیا اینگونه می‌شود؟ توسعه پایدار سعی دارد به پنج نیاز اساسی زیر پاسخ گوید:

تلفیق حفاظت و توسعه، تأمین نیازهای اولیه زیستی انسان، دستیابی به عدالت اجتماعی، خودمختاری و تنوع فرهنگی و حفظ یگانگی اکولوژیکی.

اهداف سند توسعه پایدار ۲۰۳۰

در سال ۲۰۱۵، سازمان ملل قطعنامه‌ای را برای دگرگون کردن جهان و توسعه پایدار جهان تا سال ۲۰۳۰ تصویب کرد. این سند با ۱۷ هدف اصلی و ۱۶۹ هدف ویژه در سازمان ملل تدوین شده است.

هدفه هدف اصلی سند ۲۰۳۰ عبارتند از:

۱. پایان دادن به فقر در همه اشکال آن و در همه جا
۲. تضمین یک زندگی توأم با سلامت و ترویج رفاه برای همه و در تمامی سنین
۳. تضمین آموزش با کیفیت، برابر و فراگیر و ترویج فرصت‌های یادگیری مادام‌العمر برای همه
۴. دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمندسازی همه زنان و دختران
۵. تضمین دسترسی به آب و مدیریت پایدار آب و بهداشت برای همه
۶. پایان دادن به گرسنگی و تحقق امنیت غذایی و تغذیه بهتر و توسعه کشاورزی پایدار

۷. تضمین دسترسی به منابع انرژی مقرون به صرفه، مطمئن، پایدار و نوین (مدیریت جهانی انرژی، هسته ای، فسیلی و ...)
۸. ترویج رشد اقتصادی ماندگار، فراگیر و پایدار، اشتغال کامل و بهره‌ور و اشتغال شرافتمندانه برای همه
۹. ساختن زیربنای مقاومتی، ترویج صنعتی سازی پایدار و فراگیر، و ترویج نوآوری
۱۰. کاهش نابرابری در درون و در میان کشورها (دمکراسی سازی- حقوق بشر- هماهنگ سازی مدیریت جهانی)
۱۱. تبدیل شهرها و سکونت‌گاه‌های انسانی به مکان‌های همه‌شمول، امن، مقاوم و پایدار (یکی سازی معماری‌ها و توسعه شهرنشینی و مدرن سازی جهان)
۱۲. تضمین الگوهای پایدار تولید و مصرف- مدیریت تولید و مصرف
۱۳. اقدام عاجل برای رویارویی با تغییر اقلیم و آثار آن
۱۴. حفاظت و استفاده پایدار از اقیانوس‌ها، دریاها، و منابع دریایی برای توسعه پایدار
۱۵. پاسداشت، احیا و ترویج استفاده پایدار از بومسازگان [اکوسیستم] های زمینی، مدیریت پایدار جنگل‌ها، مبارزه با بیابان‌زایی و توقف و معکوس سازی روند تخریب (یا فرسایش) زمین و همچنین متوقف ساختن تخریب تنوع زیستی
۱۶. ترویج جوامع صلح‌جو و فراگیر برای توسعه پایدار، برقراری امکان دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد موسسات موثر، پاسخ‌گو و فراگیر در همه سطوح
۱۷. تقویت ابزار اجرا و احیای همکاری‌های جهانی برای (تحقق) توسعه پایدار

چالش‌های زیر ساختی توسعه پایدار

- باید بر این امر تاکید نمود که در سند توسعه پایدار چالش‌های زیر ساختی بسیاری وجود دارد از مهم‌ترین چالش‌های توسعه پایدار شامل موارد زیر هستند:
- یکی از مهمترین چالش‌های توسعه پایدار این است که آیا در تولید و طراحی هنجارها و نرم‌های بین‌المللی همگان شامل کشورها و ملت‌های مختلف مشارکت دارند. به نظر می‌رسد که اینگونه نیست و سازمان‌های بین‌المللی بیشترین توجه را به صاحبان نفوذ و به آن کشورهای که حامی مالی و ... سازمان‌هاست توجه ویژه‌ای دارند.
 - در سند توسعه پایداری که قوانین بشر برای بشر می‌باشد آیا قوانین دچار نواقص گسترده نیستند به خصوص با توجه به سرعت پیشرفت علم و دانش و این که هر روز به دستاوردهای جدیدی می‌رسیم.
 - یکی از چالش‌های زیر ساختی سند توسعه پایدار این است که چقدر این قوانین با ادیان توحیدی و همچنین اخلاق و معنویت سازگاری دارند. در سند توسعه پایدار معنویت باید جایگاه ویژه‌ای داشته باشد که به نظر می‌رسد اینگونه نیست.
 - باید بر این نکته تاکید داشت که اگر در سند توسعه پایدار نقش انسان را بنینیم سرنوشت انسان سرنوشت بدی خواهد بود. توسعه پایدار باید انسان محور، اخلاق محور، همه جانبه، متوازن و در شأن و کرامت انسانی باشد.

- در نهایت مسئله اصلاحات چالش بعدی است. در حال حاضر یک سری از هنجارهای بین‌المللی وجود دارند که چندان با فرهنگ کشورهای غیر غربی همخوانی ندارند و نیازمند اصلاح هستند. مشکل اصلی این است که باید انجام اصلاحاتی جدی در هنجارهای بین‌المللی در اولویت کشورها قرار گیرد، اما مسیری برای این اصلاحات درست دیده نمی‌شود و کشورهای غربی مانع این امر هستند.

واکاوی بعضی اهداف پنهانی در سند توسعه پایدار

۱. مدیریت آموزشی برای تربیت نسل آینده براساس معیارهای جهانی سازی
۲. نرم‌سازی و هنجارسازی جنسی غرب در جهان و رشد عقاید فمینیستی
۳. مدیریت آب به عنوان مهمترین کالای آینده و تجارت بهداشت و تغییرات انسانی و جمعیتی
۴. مدیریت و مهندسی کشاورزی و غذا و مهندسی وابستگی تغذیه (تاریخته‌ها برای مهندسی ژنتیک)
۵. تضمین با کمک محور شدن اقتصاد جهانی و کنترل و مدیریت جهانی
۶. مدیریت علم و فناوری و نرم‌سازی جهانی
۷. دستیابی به منابع دریایی و ساختن نرم‌سازی‌های جهانی و حق بهره‌برداری نظیر فضا و ماهواره
۸. توسعه قدرت سازمان‌های مردم‌نهاد وابسته برای مدیریت مدنی کشورها خارج از دولت‌های بومی
۹. محدودسازی دولت‌های خارج از مدیریت جهانی و مهندسی مدیریت در روابط بین‌الملل

وظایف ملی در قبال جمهوری اسلامی ایران

۱. باید رصد دقیق و همه‌جانبه از فرایند و اجرایی‌سازی سند توسعه پایدار صورت گیرد و همه دستگاه‌های ذیربط از آن اطلاع داشته باشند.
۲. باید اسنادی در دنیا مدون شوند که با ارزش‌های فرهنگی ایران تطبیق داشته باشد. چرا ایران نتواند یکی از پرچمداران هنجارسازی در جهان باشد و چرا غرب و کشورهای صاحب قدرت فقط این کار را انجام می‌دهد. تلاش برای اصلاحات مثلاً برای محیط زیست قوانین اسلامی خیلی پیشرفته است پس چرا ما نتوانیم این قوانین را به دنیا معرفی کنیم. به همین شکل ایران در زمینه صلح و کرامت انسانی نیز می‌تواند تاثیرگذار باشد.
۳. تولید ایده و نظرات در طراحی اسناد، هنجارهای و نرم‌های بین‌المللی با هدف سعادت بشر همراه با رفاه از مهم‌ترین وظیفه ماست.
۴. تلاش برای تاثیرگذاری بر اسناد بین‌المللی که در حال انجام است، در این زمینه ایران باید تلاش کند در اسناد بین‌المللی و طراحی این اسناد فعال‌تر باشد. و تمامی دستگاه‌های داخل کشور باید بر این امر تمرکز ویژه‌ای داشته باشند.

۵. باید طرحی اصلاحی برای پیشبرد و بهبود اسناد بین‌المللی با توجه به ارزش‌های ایرانی و اسلامی آماده کرد. این طرح باید با توجه به ارزش‌های انسانی و ایرانی و کاملاً جامع باشد.
۶. اسنادی که در حال تهیه هستند باید در فرآیند تولید آن هوشمندانه حاضر شد و مشارکت فعالانه داشت. در این زمینه وظیفه دستگاه دیپلماسی کشور بسیار مهم و سنگین است.
۷. تلاش همگانی در تولید ایده‌های همه‌پذیر براساس ارزش‌های جهانی اسلام که می‌تواند به هنجار بشری و عمومی تبدیل شود.
۸. تولید اسناد جهانی براساس محورهای داده شده، اما با تأسی به فرهنگ و باورهای سعادت بخش اسلامی البته با مشارکت همگان باید در اولویت دستگاه‌های اجرایی به خصوص وزارت امور خارجه قرار گیرد.
۹. باید در تدوین اسناد توسعه پایدار بین تکالیف و حقوق توازن وجود داشته باشد. به عنوان نمونه در سند ۲۰۳۰ فقط بر تکالیف تأکید شده و بحث حقوق در حاشیه است. بر این اساس ضروری است در تدوین اسناد توسعه پایدار به شکل همزمان بر حقوق و تکالیف دولت‌ها، بخش خصوصی، بخش عمومی و تک تک شهروندان توجه شود.
۱۰. بر اقتصاد مقاومتی به عنوان محور سند توسعه پایدار می‌توان تأکید نمود. اقتصاد مقاومتی با اصولی چون خودکفایی، خوداتکایی، درون‌گرایی، برون‌گرایی، دانش‌بنیانی و از همه مهمتر عدالت‌گرایی می‌توان محور بخش اقتصادی توسعه پایدار باشد که نتیجه آن نفی استثمار ملت‌ها می‌شود.
۱۱. بر آموزه‌های انسانی و ارزشمند اسلامی به محیط زیست باید توجه ویژه‌ای داشت. نگاه اسلام به محیط زیست با غنای خود می‌تواند راهکار اصلی برای توسعه همه‌جانبه و پایدار باشد. اسلام احترام به طبیعت را لازمه کمال می‌داند.

پیشنهادات کاربردی در امر توسعه پایدار

۱. تشکیل شورایی از نمایندگان ذیربط دستگاه‌های مختلف و چند تن از کارشناسان خبره برای تجزیه و تحلیل رصدهای این حوزه و ارائه طریق و سیاستگذاری جهت مواجهه با اسناد بین‌المللی از جمله سند توسعه پایدار
۲. تشکیل پژوهشکده‌ای برای انجام تحقیقات بنیادین توسعه‌ای و کاربردی تأمین خوراک برای دستگاه‌های اجرایی و برقراری ارتباط با مراکز مختلف
۳. همکاری بین‌المللی با کشورهای نزدیک تاریخی، ارزشی و دینی با ایران دارند و یا کشورهایی که اهداف مشابه در مقابل انحصار‌گرایی در عرصه بین‌المللی دارند. هدف از این کار تقویت موضع مستقل در عرصه بین‌المللی و در خلال مباحث مرتبط با توسعه پایدار در سازمان ملل و کمک به تدوین اسناد بین‌المللی با توجه به ارزش‌های جهانی و البته بومی است.

۴. همکاری با کشورهای اسلامی برای تدوین اسناد اسلامی پیگیری و ترویج مشترک در جهان

۵. تقسیم کار دستگاهی برای فعال شدن همه دستگاه ها

۶. پیگیری و نقد مستمر در خصوص این گونه استانداردها سازی های وارونه پیشنهادات جدید

۷. تقویت موسسات ملی مرتبط، از جمله از طریق همکاری بین المللی، برای ایجاد ظرفیت ها در کلیه سطوح، خصوصا در کشورهای در حال توسعه.

۸. وزارت امور خارجه می تواند مجله ای تحت عنوان مشخصی طراحی و منتشر نماید که در این مجله جدیدترین مسائلی که مربوط به اسناد بین المللی و سند توسعه پایدار می باشد رصد و در ابعاد لازم منتشر نماید.

۹. دستگاه های ذیربط دیگر مانند شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی امنیت و ... کشور هر کدام می توانند به نوبه خود ضمن رصد و بررسی تخصصی با ارایه ایده ها و نظرات خود در طراحی این اسناد و نورم های بین المللی مداخله مثبت نمایند.

۱۰. پیگیری و ایجاد یک ائتلاف از نخبگان داخلی و بین المللی برای پرچم داری بعضی ارزش ها و ارایه دیدگاه های جهانی

فرجام سخن

با توجه به مطالب یاد شده، تاکنون این کشورهای غربی بوده اند که اسناد بین المللی را بر اساس ارزش ها و باورهای خود تدوین نموده اند و کشورهای دیگر مجبور بوده اند که پیرو آنها باشند. این امر را می توان در تدوین اسناد حقوق بشری، خلع سلاح و کنترل تسلیحات، حقوق دریاها و فضا و تقریبا تمامی حوزه های بین المللی می توان دید. با این حال در دنیای کنونی کشورهای بسیاری هستند که از این یک جانبه گری رضایت ندارند و خواهان اصلاح اسناد بین المللی و توجه به ارزش ها و فرهنگ های دیگر دارند. ضمن اینکه در تدوین اسناد جدید نیز این خواسته وجود دارد. بر این اساس ایران نیز باید در این عرصه فعال باشد و با ایجاد ائتلاف با کشورهای مخالف وضع موجود و همسو در تدوین اسناد بین المللی از جمله سند توسعه پایدار نقش آفرینی کند تا به ارزش های دیگر همچون ارزش های ایرانی و اسلامی بیشتر توجه شود.

منتظر ارایه نظرات و پیشنهادات تکمیلی شما نخبگان و کارشناسان گرامی فوایم بود.

(صدفانه روابط بین الملل مجمع جهانی صلح اسلامی)